

[Arne Bjerregaard.]

ment, at ejerlejligheder vedrørte boligforliget. Måske kunne man have fået noget fornuftigere ud af det, hvis man ville have erkendt, at også dette hørte til boligforliget. Det har man altså ikke ønsket, og det har vi taget til efterretning, og så skal vi ikke fremkomme med flere bemærkninger derom.

Mølgaard (DR):

Engang i marts i år forekom der at være tårbrud på det politiske Danmarkskort. Der var skred i socialdemokratiet. Partiet havde fundet ud af, at nu var det gået for vidt med den spekulation i boliger, som ejerlejlighedslovgivningen havde muliggjort, at fup og svindel og grå og sorte penges bevægelse havde fået alt for frie tøjler. Nu kunne man ikke længere stå model til det i dette parti, der ellers havde været et sikkert ståsted. Nu skulle der bevægelse til, og det varslende jo unægtelig bedre tiden.

Den nys tiltrådte boligminister, hvis saglige indsigt i bygge- og boligproblematikkens grumme, sorte krinkelkroge ingen kunne betvivle, fremsatte et lovforslag, der måske ikke standsede spekulationen, urimelighederne og overgrebene over for lejerne helt, men som dog i hvert fald, hed det sig, ville fjerne de værste misdannelser og hindre de groveste og klarste spekulationstilfælde.

Ved modtagelsen her i tinget lød der mange anerkendende toner over for retningen i den bevægelse, socialdemokratiet havde sat sig i. Det blev fra mange sider tilkendegivet, at man gerne ville støtte både det skridt, der var taget med dette lovforslag, og bevægelsen, at regeringsforslaget rummede fremskridt, og at man burde gå videre endnu, fordi der kunne påvises huller i lovforslaget, som fortsat gav spekulationen muligheder, og som fortsat prisgav lejere uden nogen som helst nytte for nogen som helst andre end spekulanter. Det muliggjorde fortsat værdistigninger i kraft af spekulation, som trak i dobbelt skæv retning, fordi de velbjærgede blev overvelbjærgede og de ejendomsløse lejere fik højere lejer, hvis de overhovedet kunne bevare deres lejlighed, og incitamentet til andelslejlighedsøvertagelse havde fortsat ikke praktisk mulighed for i tilstrækkelig udstrækning at give lejerne mulighed for at overtage deres lejlighed på andelsbasis. Selv om dette måtte lykkes, var der i hvert fald efter et

åremål for disse fortsat et for stort incitament til at lave andelslejligheder om til ejerlejligheder, fordi også småspekulationen gav gevinster i hundredetusindekronersklassen. Men det, regeringen foreslog, betød fremskridt. Der blev foreslået begrænsninger i spekulationsmuligheder, i fupmoderniseringerne og fremskridt vedrørende lejernes retsstilling.

Tæller vi socialdemokratiets mandater med som nogle, der var villige til at støtte vor udmærkede boligministre, så var der simpelt hen flertal for regeringsforslaget uden nogen ændring eller svækkelse. Havde vi kunnet regne socialdemokratiet for at være et parti, der for alvor ville svække den usmagelige spekulation i ejerlejlighedsudstykningsboliger, og som et parti, der tog lejerbevægelsens og Landsorganisationen LOs synspunkter og for øvrigt også det valgkampførende socialdemokratis synspunkter med hensyn til disse spørgsmål højtideligt, ja så havde der været mulighed for at komme videre endnu. Så havde vi kort og godt kunnet få et stop for spekulationen, indtil spekulationsmulighederne i jord og boliger totalt var fjernet. Så havde vi fået standset ejerlejlighedsudstykningsboliger på den korte sigt, og på den længere sigt standset spekulationsmulighederne. Så havde vi fået fjernet det damptryk, som må fjernes, hvis ikke vi skal bekymre os for, at hvis vi stopper et hul til, så nytter det ikke noget, for der opdages et nyt hul i kedlen.

Hvis den boligpolitiske hvidbog, som en række af de til socialdemokratiet, byggeriet og lejerbevægelsen knyttede organisationer udgav, var andet og mere end et forfriskende pust i valgkampen, så måtte man vel regne med dette socialdemokrati som et parti, der ville støtte boligministeren. Tiden skulle vise, at boligministeren ikke var i denne heldige situation. Der var ét parti, der svigtede boligministeren, og det var socialdemokratiet.

Socialdemokratiet hældede igen en gang sit hoved til et flertal, der ville de velbjærgedes vel, fremfor de ejendomsløses vel. Man gik på forlig, der tvang boligministeren til at svække et i forvejen for svagt lovforslag. Stakkels boligminister og stakkels lejere og andre, der rammes af det!

Fire partier, der vel ikke har forhandlet sig frem til den nøjagtige vej til det langsigtede stop for spekulationen i jord og boliger, men som vil dette, der i øvrigt også er angivet som et mål i socialdemokratiets program, er blevet